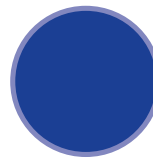

Paleis Het Loo

€ **11.181.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **11.987.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.23 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Paleis Het Loo beheert en ontsluit voorwerpen van de geschiedenis en kunst van het Huis Oranje-Nassau, in relatie tot de Nederlanden en de ontwikkelingsgeschiedenis van (inter)nationale decoratiestelsels in het complex met bijbehorende tuinen uit de 17^e eeuw.

De missie van de instelling luidt: “Onze bezoekers deelgenoot maken van het ontstaan van het Koninkrijk der Nederlanden in de vroege 19^e eeuw en de verdere ontwikkeling tot op de dag van vandaag, alsmede van de rol die de Oranjes in onze nationale geschiedenis hebben gespeeld.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum een subsidiebedrag toe te kennen van € 11.181.000, onder de voorwaarden dat de instelling medio 2013 een nieuw activiteitenplan indient op grond waarvan vertrouwen in de toekomstige ontwikkeling van Paleis Het Loo kan ontstaan.

De intrinsieke kwaliteit van het ensemble van Paleis Het Loo spreekt voor zich. De instelling lijkt zich echter niet bewust van haar nationale en internationale positie. Het Loo zou volgens de raad veel meer onderscheidend kunnen opereren. De instelling heeft alles in zich om uit te groeien tot een monument met een uitstraling die vergelijkbaar is met bijvoorbeeld Schönbrunn in Wenen. De raad is niet positief over Paleis Het Loo.

De uniciteit van het ensemble is echter zo groot dat de raad adviseert de instelling subsidie te verlenen conform categorie drie van de rangorde. De raad komt in het museumbesteladvies terug op de positie van Het Loo.

Beoordeling

Kwaliteit

Als missie hanteert het museum de zuiver collectiegerichte statutaire doelstelling, zoals geformuleerd in 1994. Het museum geeft aan tot de overtuiging te zijn gekomen dat de collectie en het paleis niet zozeer het doel, maar eerder het middel moeten zijn om bezoekers deelgenoot te maken van het ontstaan en de ontwikkeling van het Koninkrijk der Nederlanden en de rol van de Oranjes daarin. In het activiteitenplan voegt men daar slechts aan toe 'de verhalen over de collecties en het gebouw te gaan vertellen'. Dat laatste zou volgens de raad een uitgangspunt voor de nieuwe inzet van Het Loo kunnen zijn. Het activiteitenplan maakt niet duidelijk welke plaats de instelling in het bestel denkt in te nemen. Het Loo neemt naar de mening van de raad een unieke positie in vanwege de ensemblewaarde en het feit dat dit het enige paleismuseum uit de 18^e eeuw in Nederland is met deze kwaliteit van landschapsarchitectuur. Er zijn echter wel achterstanden op het gebied van registratie en conservering. Zonder adequaat collectieplan laat een dergelijke achterstand zich moeilijk oplossen. De manier waarop de verzameling van orden en onderscheidingen in het geheel past, wordt niet inzichtelijk. Het museum ziet weliswaar de noodzaak van verandering in, maar denkt sterk vanuit bestaande kaders. Het tempo waarmee veranderingen worden ingezet, ligt volgens de raad schrikbarend laag. In tegenstelling tot het museum zelf signaleert de raad dat de aandacht in de samenleving voor het koningshuis enorm is. Hiervan zou Het Loo moeten kunnen en willen profiteren.

Publieksbereik

Voor de verwachte afname van het aantal bezoekers in 2013 wordt in het activiteitenplan geen verklaring gegeven. De prognoses zullen wel reëel zijn, maar de raad constateert een groot gebrek aan ambitie op het gebied van publieksbereik terwijl men, door de bezoekers te monitoren, het publiek toch goed kent.

Voor de toekomstige inkomsten stelt men zich afhankelijk van de bezoekers. Aan belangstelling voor de tijdelijke tentoonstellingen ontbreekt het niet. Er is sprake van 51% herhaalbezoek. Een recente tentoonstelling werd in samenwerking met het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie gemaakt. Een dergelijke activiteit kan als het begin worden gezien van een betere inzet op de toegankelijkheid en presentatie van Het Loo.

Cultureel ondernemerschap

Het ondernemerschap van Het Loo is nog onderontwikkeld; het museum onderneemt als een boekhouder. Het behoud en beheer van de collectie en de huisvesting komen, evenals de salarissen, ten laste van de structurele subsidie. Tentoonstellingen moeten worden betaald uit publieksinkomsten. De instelling hanteert een traditioneel verdienmodel, waarbij voor het verhogen van de inkomsten ingezet wordt op meer bezoekers die meer besteden. Vanuit deze opvatting formuleert het museum geen beleid om nieuwe bezoekers binnen te halen of om andere oplossingen te bedenken. De raad begrijpt niet waarom de instelling de gekozen propositie, waarin de nadruk ligt op de ensemblewaarde, niet strategisch uitwerkt. Samenwerkingspartners zijn niet beschreven, met uitzondering van een verwijzing naar een samenwerking met het Nederlands Openluchtmuseum en het Kröller-Müller Museum voor een gezamenlijk depot. Het Loo zou aan de relatie met de vriendenvereniging een vorm moeten geven die bijdraagt aan de ontwikkeling van de organisatie.

De governance van de instelling wordt niet helder uitgewerkt in het activiteitenplan. Op het gebied van ondernemerschap moet volgens de raad nog een flinke slag worden gemaakt.

Educatie

Interessant is het historisch informatiecentrum dat met behulp van de BankGiro Loterij is gerealiseerd. Het is nog niet duidelijk of en hoe dit aan de ontwikkeling van de instelling heeft bijgedragen. Het paviljoen sluit niet aan op een educatieve visie. Van een instelling van nationaal belang mag volgens de raad meer worden verwacht op het gebied van educatie dan alleen lokale samenwerking. De persoonlijke inzet op educatie is minimaal met slechts 1 fte. Er wordt vooral gebruikgemaakt van vrijwilligers.

(Inter)nationaal belang

Het Loo is als ensemble zonder twijfel van (inter)nationaal belang, maar zou veel meer onderscheidend kunnen zijn. De instelling weet zich door de hoge kwaliteit goed in de internationale kijker te spelen. Strategische samenwerking met buitenlandse musea wordt echter niet genoemd. Paleis Het Loo neemt deel aan internationale overlegstructuren. Het lijkt zich echter niet te spiegelen aan vergelijkbare instellingen in het buitenland die bij hun openstelling een meer publieksgerichte benadering kiezen.

Wetenschap

De instelling heeft geen wetenschappelijke taak toegewezen gekregen.